

Vergaderjaar 1999–2000

27 219

Vervreemding aandelen Holland Metrology

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 22 juni 2000

Mede namens de Minister van Financiën, wil ik u informeren over het voornemen om de aandelen van de Staat in Holland Metrology N.V., moedermaatschappij van het Nederlands Meetinstituut, te verkopen aan TNO.

In 1989 is de Dienst van het IJkwezen geprivatiseerd tot het Nederlands Meetinstituut N.V. (NMI). De Staat werd enig aandeelhouder. Tijdens het mondelinge debat in de Eerste Kamer (Handelingen I, 1988/89, blz. 65) is door de toenmalige Staatssecretaris van Economische Zaken toegezegd dat het meerderheidsbelang van de Staat in het aandelenbezit van deze vennootschap niet uit handen zal worden gegeven voordat beide Kamers der Staten-Generaal van dit voornemen daartoe in kennis zijn gesteld en daarmee hebben ingestemd. Daarnaast heeft hij toegezegd dat geen vervreemding van aandelen zal plaatsvinden voordat er een evaluatie van de privatisering van de Dienst van het IJkwezen tot het NMI heeft plaatsgevonden. Deze evaluatie is in 1995 uitgevoerd (Kamerstukken II, 1995/96, 24 284). Geconcludeerd werd dat de privatisering van de Dienst geslaagd mag worden genoemd en dat de doelstellingen van de privatisering in belangrijke mate zijn gerealiseerd. In het kader van het feitenonderzoek ten behoeve van de evaluatie werd gewezen op bepaalde marktontwikkelingen zoals een verschuiving van een nationale naar een internationale markt en het feit dat hier alert op moet worden ingespeeld. De beoogde aandelenoverdracht past bij deze ontwikkelingen. Na de evaluatie is de ondernemingsstructuur gewijzigd in die zin dat het NMI en haar dochters onder een nieuw opgerichte vennootschap, Holland Metrology N.V., werden geplaatst. De aandelen NMI werden daarbij omgeruild in aandelen Holland Metrology N.V. Het doel van deze wijziging was om de commerciële activiteiten meer zelfstandig te positioneren.

De veranderingen op het terrein van metrologie, zoals de snelle mondialisering van goederenstromen en de toenemende vraag naar kwaliteitscertificering en hogere meetnauwkeurigheden, met aan de andere kant een

sterk krimpende markt voor test- en productcertificatie, nopen Holland Metrology tot een strategische heroriëntatie.

Om op bovenstaande marktontwikkelingen adequaat te kunnen reageren is Holland Metrology van oordeel dat een verregaande samenwerking of integratie in een (inter)nationaal opererend, technologisch georiënteerd bedrijf wenselijk is. Integratie bij TNO is voor de hand liggend: de hoofdwerkgebieden zijn complementair, beide instituten kennen een soortgelijke cultuur en er bestaan geen strijdigheden in visie en strategie.

In TNO heeft Holland Metrology een goede partner gevonden die haar het perspectief biedt ook op termijn haar werkzaamheden te kunnen continueren. Beide organisaties onderschrijven dat hun taakstellingen goed op elkaar aansluiten. Beide organisaties werken in een technologische omgeving, waarbij sprake is van kerntaken gecombineerd met ondersteunend wetenschappelijk onderzoek. Bovendien hebben zowel TNO als Holland Metrology ervaring met activiteiten met een maatschappelijk karakter. Het vervreemden van de aandelen past in het overheidsbeleid inzake staatsdeelnemingen. Door Holland Metrology bij een krachtige strategische partner onder te brengen is de continuïteit van de onderneming veilig gesteld.

In de afgelopen maanden is, onder voorbehoud van de nodige goedkeuring c.q. toestemming, een overeenkomst op hoofdlijnen met TNO voorbereid in het kader van de aandelenverkoop. Naast een koopsom voor de aandelen zal TNO zich onder meer verplichten tot het geleidelijk harmoniseren van de arbeidsvoorwaarden en het zorgdragen voor specifieke investeringen in de verbetering van de huisvesting van Holland Metrology.

De bepalingen in de IJkwet en de contracten die de Staat met het NMI heeft gesloten voor de uitvoering van werkzaamheden op het terrein van de IJkwet en de Wet op de kansspelen, bieden voldoende zekerheid voor een goede en betrouwbare uitvoering van deze wettelijke taken, ongeacht wie de aandeelhouder is. De huidige organisatiestructuur van Holland Metrology blijft in stand zodat de aanwijzingsbesluiten van VSL als beheerder van de standaarden en NMI als ijkinstelling (met haar werkmaatschappijen NMI Certin en Verispect) geen aanpassing behoeven. De directe contractrelatie met deze werkmaatschappijen van het NMI wordt gecontinueerd. Vóór de definitieve overdracht zullen in overleg met TNO de door TNO toegezegde garanties nader uitgewerkt worden die de onafhankelijkheid, toegankelijkheid, onpartijdigheid en continuïteit blijvend zullen garanderen. Uit de IJkwet vloeit overigens voort dat mijn ministerie een blijvende verantwoordelijkheid heeft voor de wijze waarop het standaardenbeheer alsmede de keurings- en toezichtswerkzaamheden binnen de TNO-organisatie plaatsvinden.

Overigens is het niet uitgesloten dat de betrokkenheid bij de keuringswerkzaamheden, als er een Europese richtlijn voor metrologie tot stand komt, op een andere wijze vorm zal krijgen.

Ik ga er vanuit dat, wanneer de noodzakelijke procedures zijn doorlopen en er geen belemmeringen zijn ontstaan, de verkooptransactie voor 1 oktober 2000 kan worden afgerond. Zoals gebruikelijk zal ik u na de afronding van de verkoop daarover berichten.

De Minister van Economische Zaken,
A. Jorritsma-Lebbink